

Bruxelles, 4.11.2019
COM(2019) 576 final

Recomandare de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Comisiei Europene să înceapă negocieri privind un Acord de cooperare și asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal (CCMAA) cu Republica Belarus

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

În decursul ultimilor ani, relațiile UE-Belarus au înregistrat progrese, iar comerțul bilateral cu mărfuri dintre UE și Belarus s-a dezvoltat constant. Uniunea Europeană este al doilea partener comercial al Republicii Belarus - aproape o treime din comerțul extern total al țării. În același timp, fabricile din Belarus reprezintă sursa unei părți importante (estimate la peste 15 %) a produselor din tutun ilicite confiscate de autoritățile vamale din statele membre ale UE. Comerțul ilicit cu produse din tutun reprezintă o pierdere de venit a bugetelor statelor membre și a bugetului UE estimată la 10 miliarde EUR pe an. Comerțul ilicit cu produse din tutun subminează și politicile UE și naționale în materie de sănătate, contribuind astfel și la numeroasele decese înregistrate în fiecare an din cauza fumatului. În 2013, UE a adoptat o strategie cuprinzătoare¹ de combatere a comerțului ilicit cu produse din tutun, care este în continuare relevantă². Un element-cheie al acestei strategii este consolidarea cooperării cu principalele țări de origine și de tranzit. Prin urmare, propunerea răspunde nevoilor statelor membre și ale societăților comerciale de pe teritoriul acestora privind un cadru juridic pentru cooperarea și asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal cu Belarus.

Din cauza contextului istoric specific, Republica Belarus este singura țară din vecinătatea estică a UE și singura țară din Uniunea Economică Eurasiatică care nu are o bază juridică oficială de cooperare și asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal cu UE. Prin urmare, este necesar un acord internațional care să ofere un temei juridic pentru cooperarea vamală, în special în ceea ce privește securitatea lanțului de aprovizionare și facilitarea comerțului, precum și pentru asistența administrativă reciprocă în vederea prevenirii, anchetării și combaterii încălcărilor legislației vamale. Acordul cu Belarus va constitui un instrument adecvat pentru combaterea fraudei vamale.

Deoarece relațiile UE cu Republica Belarus evoluează, acum este momentul potrivit pentru a elimina această lacună în relațiile externe ale UE în domeniul vamală cu țări din vecinătatea sa. Această inițiativă este în conformitate cu concluziile Consiliului cu privire la Belarus din februarie 2016, prin care se afirmă deschiderea UE către dezvoltarea în continuare a relațiilor UE-Belarus și către luarea de măsuri suplimentare în vederea consolidării relațiilor politice și a cooperării sectoriale într-un context adecvat. Inițiativa survine după realizarea contactelor politice cu ocazia reuniunii Grupului de coordonare UE-Belarus din 25 aprilie 2019 și după vizita comisarului Oettinger la Minsk, în februarie 2019. Consolidarea angajamentului nostru față de Belarus este, de asemenea, un element-cheie în cadrul Planului de acțiune adoptat de Comisie în decembrie 2018 pentru combaterea comerțului ilicit cu tutun 2018-2022³.

Această inițiativă nu se înscrie în cadrul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT).

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică

Comisia a încheiat acorduri care includ dispoziții privind cooperarea și asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal cu toate țările din vecinătatea noastră estică,

¹ COM(2013)324.

² COM(2017)235 secțiunea E.

³ COM (2018)846, elementul A.2.7.

precum și cu toate celelalte țări membre ale Uniunii Economice Eurasiatice: Rusia⁴, Armenia⁵, Kazahstan⁶ și Kârgâzstan⁷.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Recomandarea este coerentă cu alte politici ale Uniunii.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temei juridic**

Temeiul juridic procedural va fi articolul 218 alineatele (3) și (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Obiectul acordului ar face parte din politica comercială comună a Uniunii; prin urmare, temeiul juridic material al deciziilor privind semnarea și încheierea acordului va fi articolul 207 din TFUE.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

În conformitate cu articolul 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), inițiativa intră în sfera competenței exclusive a UE (politica comercială comună). În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

- **Proporționalitate**

Recomandarea Comisiei este conformă cu principiul proporționalității.

Un acord internațional reprezintă instrumentul adecvat și necesar pentru a oferi un temei juridic pentru cooperarea și asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal cu o țară terță, în lumina obiectivului nostru de a colabora cu Republica Belarus în domeniul cooperării vamale, aceasta fiind singura țară rămasă la frontiera estică a UE cu care nu există încă niciun acord în domeniul vamal.

- **Alegerea instrumentului**

Decizie a Consiliului Uniunii Europene

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

- **Consultări cu părțile interesate**

Nu se aplică.

⁴ JO L 327/1 din 28.11.1997.

⁵ JO L 239/1 din 9.9.1999.

⁶ JO L 29/1 din 4.2.2016.

⁷ JO L 196/46 din 28.7.1999.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Acordul urmărește să îmbunătățească aplicarea legislației vamale prin cooperare și asistență administrativă reciprocă între autoritățile vamale din UE și din Belarus.

Alinierea normelor și deschiderea căilor de comunicare cu Republica Belarus vor avea un impact pozitiv.

Se preconizează un impact pozitiv indirect prin îmbunătățirea aplicării corecte a legislației vamale, prin intermediul asistenței administrative reciproce și al cooperării vamale și, printre altele, reducerea fraudei vamale, în special a contrabandei cu tutun, ceea ce va avea ca rezultat creșterea veniturilor vamale și fiscale în UE.

În urma negocierilor, textul posibil al acordului ar fi similar cu textul acordurilor încheiate cu țările învecinate cu Belarus și cu cel al acordurilor încheiate cu țările din Uniunea Economică Eurasiatică, din care face parte și Belarusul, și care au același cod vamal regional.

În ceea ce privește asistența administrativă reciprocă, o mare parte a acordului este formală și procedurală, astfel încât proiectul de text nu ar trebui să fie modificat substanțial în timpul negocierilor.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Această inițiativă nu se înscrie în cadrul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT).

- **Drepturi fundamentale**

Recomandarea este coerentă cu tratatele UE și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Acordul de cooperare și asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal nu va avea un efect direct asupra bugetului Uniunii.

Acordul va necesita resurse financiare și administrative pentru înființarea și administrarea unui comitet comun și pentru posibile misiuni și discuții necesare implementării acordului.

Recomandare de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Comisiei Europene să înceapă negocieri privind un Acord de cooperare și asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal (CCMAA) cu Republica Belarus

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 218 alineatele (3) și (4),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Comisia este autorizată să deschidă negocieri, în numele Uniunii Europene, cu Republica Belarus în vederea unui acord privind cooperarea și asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal.

Articolul 2

Negocierile se desfășoară pe baza directivelor de negociere ale Consiliului prevăzute în anexă.

Articolul 3

Comisia desfășoară negocierile în consultare cu [a se completa de către Consiliu numele comitetului special].

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*